

# S.R.A. BULLETIN

Maart 2015

SRA Bulletin Verenigingsblad van de Veron afd. Schagen.

---



Portable, hi!



SCHAGEN



Redactieteam: Klaas Jan Kaan  
Gerrit Dekker  
Inleveren copy bij Gerrit PA3DS

[pa5kk@amsat.org](mailto:pa5kk@amsat.org)  
[pa3ds@amsat.org](mailto:pa3ds@amsat.org)

Bestuur A57:

|                |        |             |  |
|----------------|--------|-------------|--|
| Voorzitter     | PA3AQU | 0224-213715 | <a href="mailto:pa3aqu@amsat.org">pa3aqu@amsat.org</a> |
| Secretaris     | PAØJHS | 0226-411793 | <a href="mailto:pi4sra@amsat.org">pi4sra@amsat.org</a> |
| Penningmeester | PAØVAB | 0227-592460 | <a href="mailto:paØvab@amsat.org">paØvab@amsat.org</a> |
| Lid            | PA3DS  | 0224-212990 | <a href="mailto:pa3ds@amsat.org">pa3ds@amsat.org</a>   |
| Lid            | PD2WDK | 0224-752481 | <a href="mailto:pd2wdk@amsat.org">pd2wdk@amsat.org</a> |

Agenda:

- 20 maart Jan Hemmer over elektrostatica en onweer.  
Demo met VandeGraaffgenerator,  
Wimshurstgenerator en Toeplermachine.
- 17 april Laat je verrassen.
- 15 mei PA3ECT Hans Verkaik over loopantennes.
- 23 mei Uitje naar de SS Rotterdam

Luister voor het laatste nieuws naar  
de KNH-ronde.



**Elke zondag om 11.00 uur op 145.225 MHz**

## Van de Voorzitter.

Als jullie vrijdag de 20<sup>e</sup> ademloos naar de wonderen der natuur zitten te kijken bij de lezing van Jan Hemmer, zit ik net even bij te komen van een natuurverschijnsel. Ik zit dan namelijk op de Faeröer en hoop daar de zonsverduistering te bewonderen. Er moet dan wel net op het juiste moment even een minuut of drie heldere heldere hemel zijn natuurlijk.....

Die kans is in een gebied waar het 280 dagen per jaar regent helaas niet al te groot!

En NÉÉ ik neem geen zendspullen mee, daarvoor zijn er in de drie dagen die ik overhoud te veel plekken op die eilandengroep die ik nog graag wil bekijken.

Dus geen nieuwe DX of SOTA voor jullie thuisblijvers...

73, Aris PA3AQU.

Geen special? Wat jammer nou!!

## VERON Afdelingscompetitie.

Vorig seizoen (2014) zijn we met onze afdeling op de 41e plaats geëindigd.

Dankzij inzet van PAØLIE, PA2GWA, PA3AQU, PA3CCQ, PA3EBA, PA3EFW, PA5KK, PBØAMU en ondergetekende.

Op moment van schrijven (21 feb) hebben PA3EFW, PA5KK en PBØAMU in de PACC contest 609 qso's gemaakt en daarmee 16 punten behaald. We staan nu op plaats 45 en hebben nog een heel contestseizoen voor de boeg! Als je zin hebt om eens mee te doen, 25 qso's leveren al een punt op! Na registratie op de website van de VERON Afdelingscompetitie is het invullen van het aantal qso's het enige wat je moet doen.

Werken in een contest is een prima manier om je apparatuur en operating practice te testen!

PAØJHS

Gehoord op de repeater PI2NOS:

"Een zendamateer schrijft nooit af op zijn eigen apparatuur, wel op die van een ander".

SRA,

Hartelijk dank voor het beschikbaar stellen en het opsturen van de cadeaubon. Ik ben er blij mee!

Zelf ben ik lid van afdeling 66 (Woerden) en bezoek daar regelmatig de clubavonden.

Met mijn kleine station (max.100W + G5RV) ben ik vaak qrv in cw op de hf banden. Daarbij heb ik de voorkeur voor wat langere qso's. Een paar keer per week ben ik qrv, meestal op 80 meter zit ik dan wat te ragchewen in cw met andere Nederlandstalige stations.

Maar ook op de andere hf banden laat ik me af en toe wel horen, met name 10 meter als de band een beetje open is.

73 en nogmaals dank.

Mark PA4M

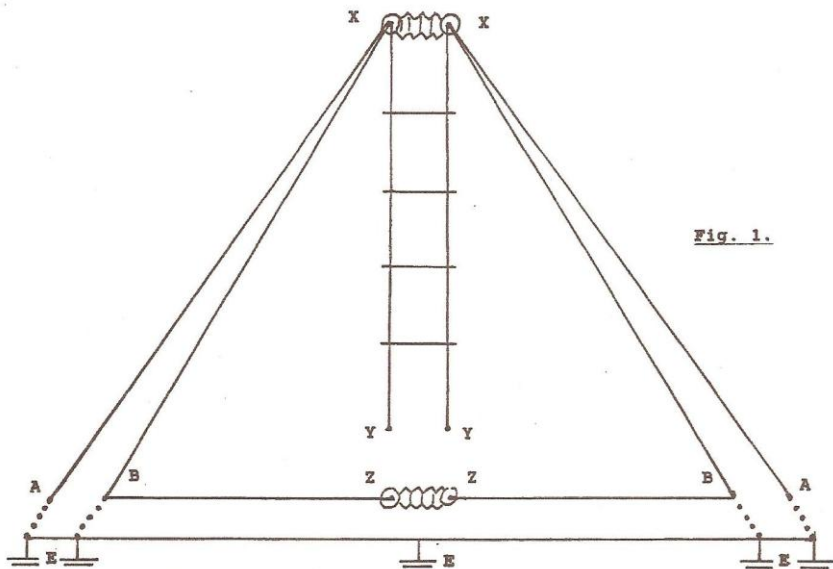
**Zoals jullie misschien weten stelt ons bestuur elk jaar een prijs beschikbaar voor de kerstprijsvraag in de Electron. Na het bekendmaken van de winnaars stuurt de secr. de prijs op naar de desbetreffende amateur. Het is leuk om een reactie als hierboven te krijgen.**

**Red.**

## Uit het archief van PAOUNT.

Een drie banden antenne voor 160 - 80 - 40 meter.

Op 160 meter werkte ik PA2AVS die met een behoorlijk signaal binnen kwam. In dit qso vertelde hij over zijn 3 banden antenne en verwees hij mij naar een artikel in het Rothammel Antenneboek. Dit artikel en de bevindingen van PA2AVS inspireerden mij om ook eens zo'n 3 banden antenne te maken. Over mijn signaal op 80 en 40 meter was ik tevreden maar op 160 meter was het toch wel behelpen. Ik wilde ook wel een antenne hebben die op alle drie de banden goed zou werken. Het resultaat ziet je in figuur 1.



Als je het artikel in Rothammels boek leest (editie 1984, pagina 307) zul je zien dat daar een coaxkabel wordt gebruikt met beneden aan de deltaloop een schakelsysteem. Dat beviel mij niet zo. Ik heb de mijne voorzien van een open lijn zoals in figuur 1 te zien is.

Je hebt natuurlijk wel wat ruimte nodig maar er zijn veel amateurs die een 2 keer 20 m inverted V gebruiken en deze amateurs hebben de helft van deze antenne al staan. Je hoeft dan alleen nog op punten X-X het 2 keer 40 m deel te bevestigen en dan zo uitspannen zoals figuur 1 laat zien. Je ziet dan ook dat mijn hoogte maar 10 m is. Hoe hoger hoe beter, maar het werkt bij mij naar volle tevredenheid op 160 - 80 en 40 meter.

Maten:

E = 'begane grond', goed geaard

EX = bij mij 10 m

AX = 20 m

XBZ = 40 m

AE = 3,5 m

BE = 2,5 m

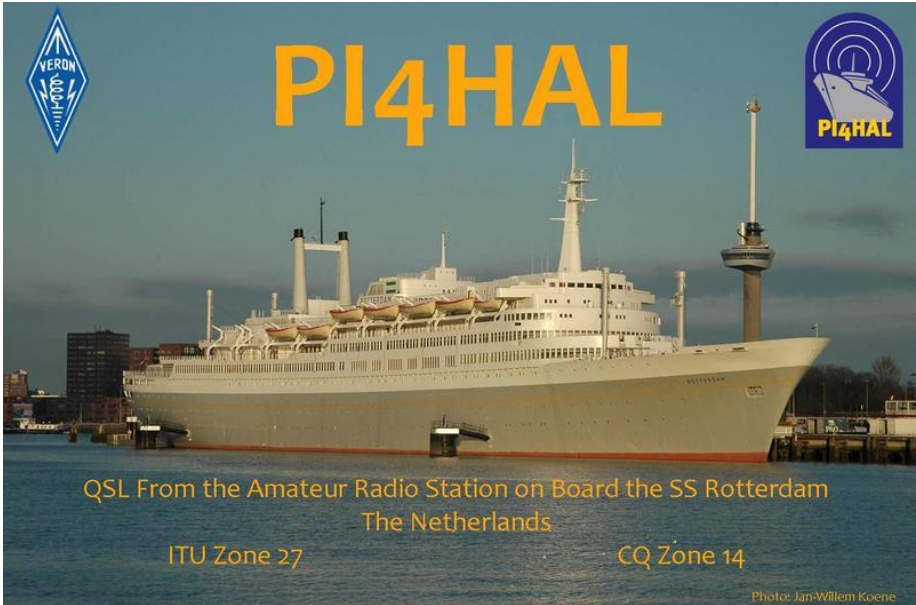
XY = 12,8 m (of langer)

ZE = 2,5 m

\*\*\*\*\*

**Inleveren van tekst voor het SRA-bulletin graag als Word-document, platte tekst zonder reeds gepositioneerde afbeeldingen.**

**Evt foto's of schema's in \*.jpg, apart met zo nodig vermelding in de tekst van de juiste plek.**



Zoals in het programma al aangegeven hebben we op 23 mei a.s. een uitje naar het SS Rotterdam gepland. We proberen ook om een bezoek te brengen aan de shack van PI4HAL. Op zaterdagen is de shack door de vaste amateurs bezet, meldde Ad PBOAMU, dus dat moet wel lukken.

Zodra meer bekend is, ontvangen jullie nader bericht.  
Red.



## IJKBUREAU.

In de beginjaren van de VERON, vlak na de oorlog dus, had ergens in een middelgrote stad een afdelings-secretaris een mooi geëmailleerd bordje naast de voordeur:

-VERON IJKBUREAU-.

Op een doordeweekse middag ging de bel, de amateur was niet thuis, hij was naar zijn werk. De XYL deed open, voor de deur stond de bakker van een paar straten verder, met een pakje onder zijn arm, dat zo te zien nogal zwaar was.

"Is meneer ook thuis" vroeg hij. "Nee", zei de vrouw, "maar kan ik misschien iets aannemen of een boodschap doorgeven?" "Nou", aarzelde de man, "ik kwam eigenlijk vragen of meneer mijn gewichten van de winkelweegschaal wil ijken, want ik ben er weer aan toe, ziet u". De XYL kon haar lachen nauwelijks bedwingen.

"Neemt u mij niet kwalijk" wist ze uit te brengen, "maar dat kan hier alleen met radio-toestellen".

Teleurgesteld droop de bakker af.

Nog lang moet hij zich hebben afgevraagd waarom nou toch in 's hemelsnaam een radiotoestel moet worden geijkt.



## NOSTALGIE.

In verloren momenten, (lopen vaak uit op verloren uren) mag ik graag over het wereldwijde web surfen. Waar ik af en toe kijk is de site van PA3ESY, dicht bij huis dus. Hij heeft veel leuks op die site staan, en werkt dat ook regelmatig bij. Bij veel anderen mankeert het daaraan nog wel eens.

ESY heeft er veel nostalgie, zoals de Maxwell "Pupil" in veel verschijningsvormen, (ook van anderen) en replica's en ook hoe deze zo getrouw mogelijk na te bouwen.

Ik kan iedereen aanraden om op die site eens te grasduinen. Ook een Galerij met fabrieks-omroepdozen ontbreekt niet.



Ik moest even slikken toen ik daartussen hetzelfde Philips toestel uit 1934 ontwaarde dat in 1943 door mijn vader op de platte boerenwagen is gezet, ingeleverd op last van onze Oosterburen die destijds hier de scepter zwaaiden. Nooit meer teruggezien, natuurlijk.



Ik weet nu ook waarom hij een KG-voorzetapparaat had: de Philips had alleen lange-en middengolf.

Hannes Geluk, fietsenmaker en radioreperateur in de Stoomweg in Anna Paulowna, een goeie kennis, had dat voor hem gebouwd. Er zat een goudkleurige Philips-lamp op, en een lucht-afstem-condensator met een mooie vertraging, op het pertinax voorplaatje. Ik zie het zo nog voor me. Ook wel op die wagen gezet, denk ik.

Heb ik het toch niet helemaal van een vreemde en ik snap ook wel waarom zonder gemopper werd meegewerkt aan het oprichten van mijn eerste antenne in 1946, zo'n 30 meter koperdraad, voor het kristalontvangertje.

Gerrit PA3DS

## Uit het archief van PAOUNT.

### Er was eens...

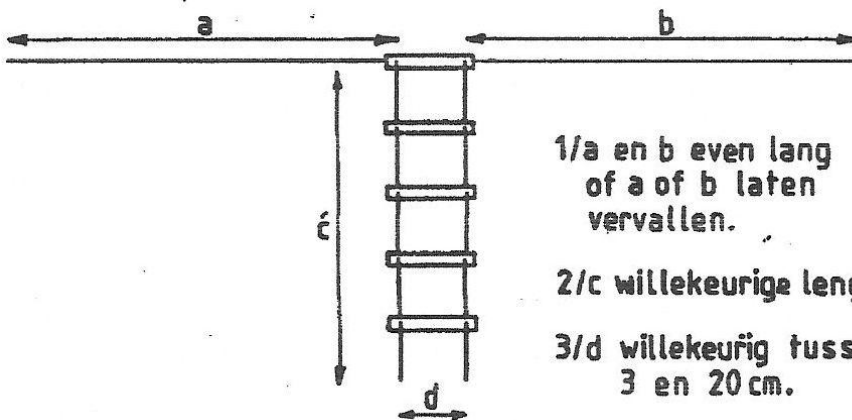
Er was eens een tijdperk dat de coaxkabel nog niet bestond, of althans niet voor de radioamateur beschikbaar was. In die tijd moesten de radioamateurs zich behelpen met antennes die gevoed werden met een zogenaamde 'open voedingslijn', oftewel de 'kippenladder', die op zijn beurt via een tuningunit of een koppellus aan de zendereindtrap was gekoppeld.

Later kwam de coaxkabel binnen het bereik van amateurs en werden zonder omzien alle open voedingslijnen afgezworen en vervangen door dit nieuwe HF-transportmedium. Wie geen coaxgevoede antenne had deed niet meer mee, het was een must om naar coax over te schakelen!

Echter in de tachtiger jaren is de gedachte ontstaan dat deze ogenschijnlijk ouderwetse manier van antenne-voeden toch niet zo gek was en langzamerhand verschenen er weer zeppelins en dipolen met een open voedingslijn.

Men heeft de voordelen van zo'n voedingslijn herontdekt, een paar daarvan worden hieronder vermeld:

1. Een enkele draadantenne is afstembaar op alle HF- banden.
2. Nagenoeg geen verliezen in de voedingslijn
3. Minder TVI / BCI door deze symmetrische manier van voeden.
4. De antenne is minder breedbandig want hij wordt afgestemd op de werkfrequentie.
5. Elke straler- en voedingslijnlengte is toepasbaar.



Op het laatste punt wil ik wat nader ingaan. Er circuleren hardnekkige geruchten dat een dipool met een open voedingslijn aan een bepaalde lengte moet voldoen. Dit klopt niet want:

1. De lengte van een halve of hele dipool is niet belangrijk, wegspannen wat je kwijt kunt is mijn advies, waarbij je in acht moet nemen dat bij een dipool beide stralers dezelfde lengte moet hebben en dat je de stroombuik op een zo hoog mogelijk punt moet kiezen. Dit laatste kan uiteraard alleen maar het geval zijn als je de antenne voor een bepaalde band gebruikt. Bij gebruik op meerdere banden verschijnt deze stroombuik op andere en op meerdere plaatsen op de straler, al naar gelang de stralerlengte.
2. De lengte van de voedingslijn is niet belangrijk, kies de kortste weg tussen straler en de shack.
3. De impedantie van de voedingslijn is niet belangrijk, met andere woorden of de impedantie van de feeders nu bijvoorbeeld 300 of 600 Ohm is maakt niets uit!

De afstemming van het antennesysteem vindt plaats met behulp van een tuning unit.

Nog en paar opmerkingen met betrekking tot constructie van de voedingslijn. Gebruik hiervoor, net als voor de straler, een litze draad. Stugge draad breekt onherroepelijk.

De spreiders kun je van kunststof maken maar niet van:

- a. Nylon. Deze stof neemt vocht op.
- b. Delrin of perspex. Dit breekt snel bij vorst.
- c. Plastic installatiepijp. Dit wordt bros onder invloed van UV en in de pijpjes verzamelt zich vocht en vuil.

\*\*\*\*\*

## NOG MEER NOSTALGIE.

We hebben het er af en toe wel eens over dat de afdeling Schagen al zo'n 35 jaar bestaat. Dat klopt ook, maar ook in 1946 bestond er al een VERON afdeling in Schagen. Op 25 maart van het jaar 1947 vond de eerste bijeenkomst plaats na de winter. In het winterseizoen waren er, zo kort na de oorlog, wegens gebrek aan brandstof voor de kachel, geen bijeenkomsten. Geen zomerstop, maar door nood gedwongen, een winterstop. Dat waren nog eens tijden! Secretaris J.L.Th. Groneman, PAØGRN, doet hierover in de Electron van mei 1947 het volgende verslag:

"Een nieuwe lente....en nieuw geluid....

Op onze eerste na-winterse bijeenkomst op 25 maart konden we enkele zend-amateurs van buiten onze afdeling welkom heten; in het bijzonder gold dit voor PAØWVD uit den Helder, die sprak over "Kortegolf-ontvangst", waarbij hoofdzakelijk antennes en aardleidingen ter sprake kwamen, waarop een discussie over dit onderwerp ontstond.

In aansluiting hierop demonstreerde NL436 zijn rechte ontvanger, omschakelbaar voor alle amateurbanden. Van alle kuren vrij was deze ontvanger echter nog niet; het werd tenslotte te laat om met behulp van de aanwezige meetzender van NL437 het apparaat te controleren, daar er in den beginne nogal wat 'officiële' achterstand viel in te halen, daar er een VR voor de deur stond. De boeken van den penningmeester over 1946 werden in orde bevonden door de kascommissie, die de dank overbracht voor het verrichte werk. Sluittingstijd maakte tenslotte een einde aan een zeer prettig onderling QSO, waarbij ØPR en ØSH ook nog aanwezig waren, doch deze OM's hadden helaas geen tijd meer om op de gehaktballetjes te wachten.... Binnenkort hopen we een lezing met lichtbeelden over 'De Omroep' door onze algem. secretaris, OM Huis, PAØAD aan te kondigen, waarvoor we reeds thans, tot de nodige belangstelling opwekken. "

Aldus werd de clubavond in bloemrijke taal door Groneman beschreven, zodat je er als het ware zelf bij had kunnen zijn. Nog ter toelichting zij vermeld dat Secretaris Groneman, PAØGRN woonachtig was aan de Barsingerweg R10, te Wieringerwaard. Achter de callsign PAØWVD ging W.van Dam uit Den Helder schuil. Voor de andere calls was mijn callboek te nieuw. Ze kwamen er niet meer in voor.

Ook van de genoemde luisteramateurs had ik geen gegevens. Eigenlijk lijken die club-bijeenkomsten niet zo erg veel veranderd, maar ja, het zijn ook nog steeds radio-amateurs. Met de kachel gaat het sindsdien een stuk beter.

Gerrit, PA3DS

Leuke links!

[http://www.varenwasleuk.nl/scheveningen\\_radio.htm](http://www.varenwasleuk.nl/scheveningen_radio.htm)

<http://websdr.ewi.utwente.nl:8901/>

[http://www.mds975.co.uk/Content/amateur\\_radio\\_antennas.html](http://www.mds975.co.uk/Content/amateur_radio_antennas.html)

[http://www.g7fek.co.uk/news.php?page=80m\\_Antenna\\_for\\_small\\_gar\\_49493](http://www.g7fek.co.uk/news.php?page=80m_Antenna_for_small_gar_49493)

[https://www.youtube.com/watch?v=VMxQnsUyoGs&list=FL4Fnk05x\\_oz155wnnfbaQEQ](https://www.youtube.com/watch?v=VMxQnsUyoGs&list=FL4Fnk05x_oz155wnnfbaQEQ)

<http://www.americanradiohistory.com/Popular-Electronics-Guide.htm>



# K A A N

## Constructies en Techn.Ontwerpen

**Hét adres voor het buigen van loop-antennes.**



En dan zelf afbouwen!

Info: K.J. Kaan PA5KK  
Witte Paal 74  
1742 NV Schagen  
Tel. 0224-218 244  
[pa5kk@amsat.org](mailto:pa5kk@amsat.org)